

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Martiny Radkové, Ph.D., a soudců Mgr. Barbory Berkové a Mgr. Michala Rendy, v právní věci žalobce: **M. Q.**, bytem B. 1167/12, Š., zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne **14. 4. 2016, č. j. MV-34919-4/SO-2016, ve věci povolení k trvalému pobytu,**

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce včas podanou žalobou brojil proti rozhodnutí žalované, citovanému v záhlaví, kterým žalovaná zamítla odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 13. 1. 2016, č. j. OAM – 9970 – 26/TP – 2015. Tímto rozhodnutím byla podle § 87k odst. 1 písm. g) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České

republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o pobytu cizinců“) zamítnuta žádost o povolení k trvalému pobytu podaná podle § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

[2] **V žalobě** žalobce namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů a porušení ustanovení o řízení před správním orgánem. Žalovaný v řízení opomenul základní zásady činnosti správních orgánů, protože nedostatečně přezkoumal odvolací námitky žalobce a rozhodovací činnost nalézacího správního orgánu. Správní orgány nedbaly, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů), přičemž v této souvislosti absolutně zapomněli šetřit oprávněné zájmy účastníka řízení (§ 2 odst. 3 správního řádu). Žalovaný se nedostatečně vypořádal s odvolací námitkou, že rozhodnutí nalézacího správního orgánu postrádá náležitosti podle § 68 odst. 3 správního řádu, tj. neobsahuje důvody výroku rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Nadto správní orgán nezjistil stav věci bez důvodných pochybností, čímž porušil ustanovení § 3 správního řádu. S těmito námitkami se žalovaný nevypořádal. Dále žalobce brojil proti tomu, že se správní orgán nevypořádal s přiměřeností rozhodnutí pro žalobce. Nedostatečné a nepřezkoumatelné odůvodnění rozhodnutí nalézacího správního orgánu žalovaný aproboval, čímž zatížil nezákonností i své rozhodnutí, resp. tato pasáž v odůvodnění rozhodnutí nalézacího správního orgánu je zcela nepřezkoumatelná. Správní orgán zde předvádí zcela nedostatečnou spekulativní úvahu, kterou navíc zakládá na očividně zcela nedostatečně zjištěném stavu věci, když zásah do soukromého a rodinného života účastníka řízení posuzuje pouze na základě svých čistých a především nijak nepodložených domněnek, neboť pouze konstatuje, že rozhodnutí je přiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života, aniž by toto tvrzení jakkoliv zdůvodnil. Žalovaný se pak s touto námitkou žalobce vůbec nevypořádal. Otázku přiměřenosti měly správní orgány vypořádat, a to nejen formálně, ale byly povinny fakticky posoudit, zdali vydání zamýšleného rozhodnutí bude vzhledem k jeho přiměřenosti možné. Taková úvaha v obou rozhodnutích zcela absentuje.

[3] Žalovaná ve **vyjádření k žalobě** uvedla, že se ztotožnila se závěrem Ministerstva vnitra, že byl dán zákonný důvod pro zamítnutí žádosti o povolení k trvalému pobytu žalobci. Žalobce neprokázal, že je možné jej považovat za rodinného příslušníka občana Evropské unie („EU“) ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Ministerstvo vnitra se vypořádalo s jednotlivými odstavci uvedeného ustanovení a přezkoumatelným způsobem zdůvodnilo, proč je žalobce nesplňuje. Žalovaná se s jeho posouzením ztotožnila. Zjištěný skutkový stav žalovaná považuje za dostatečný i vzhledem k tomu, že se jedná o řízení zahajované na návrh a jako takové je ovládáno zásadou dispoziční, dle které je to žadatel, kdo má tvrdit a prokazovat skutečnosti, které má správní orgán zohlednit. Se žalobcem nelze souhlasit, ani pokud jde o jeho názor, že správní orgány se nevypořádaly s přiměřeností rozhodnutí. Žalovaná se přezkoumatelným způsobem vypořádala s námitkou žalobce a zdůvodnila, proč v jeho případě nelze aplikovat § 174a zákona

o pobytu cizinců. Napadené rozhodnutí nevykazuje nepřiměřenost ani z hlediska správního řádu a je přiměřené okolnostem případu. Není ve veřejném zájmu, aby bylo pobytové oprávnění vydáváno cizincům, kteří zákonné podmínky pro vydání povolení k pobytu nesplňují. Podle názoru žalované napadené rozhodnutí splňuje všechny požadavky podle § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaná je přesvědčena, že v řízení postupovala v souladu se zákonem, nepřekročila meze správního uvážení a přezkoumatelným způsobem zdůvodnila, jak se vypořádala s námitkami žalobce, z jakých důvodů je považovala za účelové, mylné či nerozhodné a jakými úvahami se řídila při hodnocení důkazů a výkladu právních předpisů.

[4] Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a následující zákona č. 150/2002 Sb., s. ř. s., ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 14. 4. 2016.

[5] Soud zjistil ve vztahu k souzené věci ze správního spisu, že žalobce dne 15. 6. 2015 požádal o povolení k trvalému pobytu z důvodu „*sloučení s dcerou*“.

[6] Podle rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 22. 5. 2013, č. j. 38 Nc 601/2013 – 51, byla nezletilá K. P., narozená X, svěřena do výchovy své babičce I. P., narozené X. Podle odůvodnění tohoto rozsudku je žalobce povinen platit pro nezletilou K. výživné ve výši 1.000 Kč měsíčně, nemá jiné děti, dosud platil výživné navrhovatelce pro dceru částkou 500 Kč měsíčně. S dcerou se nestýká. Otec nemá vytvořeny podmínky pro převzetí dítěte do výchovy. Proto byla svěřena do péče babičky. Ve spise je založena lékařská zpráva o ambulantním komplexním kardiologickém vyšetření žalobce, potvrzení o placení výživného a nájemní smlouva.

[7] Ministerstvo vnitra vyzvalo dne 3. 8. 2015 žalobce k odstranění vad žádosti týkající se ubytování.

[8] Z výsledku pobytové kontroly ze dne 24. 9. 2015 vyplynulo, že na adrese B. 1167/12, Š., je označena poštovní schránka jménem žalobce. Nájemnice domu paní K. uvedla, že podle fotografie žalobce poznává, že bydlí v přízemním bytě krátce, asi od srpna 2015, a to ve společnosti dvou žen asijského typu a žádné dítě s nimi nebydlí. Obyvatel domu pan M. K. uvedl, že žádné dítě ve společnosti žalobce v domě neviděl ani s ním nebydlí. Šetření bylo provedeno i na adrese B. 1155/9, Š., kde má bydlet nezletilá K. P. se svou babičkou I. P. Podle sdělení spolubydlících v domě se babička s vnučkou, druhem a dalšími třemi dětmi odstěhovali v srpnu 2015 pravděpodobně do M. B.

[9] Z výsledku žalobce dne 18. 12. 2015 se podává, že žalobce se oženil v prosinci 2007 a rozvedl se po jednom roce. Žalobce obývá byt 3+1, kde má volný pokoj, kdyby dcera K. chtěla přijít na návštěvu. Žalobce tam bydlí se svou současnou družkou. Žalobcova dcera u něj doma ještě na návštěvě nebyla, protože s tím babička nesouhlasila. Byla se podívat jen v obchodě družky, tam už byla několikrát s babičkou nebo se strýcem, než se přestěhovali do B. V rozhodnutí soudu je

uvedeno výživné, ale styk s dítětem upraven nebyl. Adresu v B. si žalobce přesně nepamatuje, možnost navštívit dceru nemá, protože je po mozkové mrtvici a špatně se pohybuje. Po rozhodnutí soudu se žalobce v květnu 2013 přestěhoval do Š., aby mohl být blízko své dcery, najal si byt blízko jejího bydliště a do srpna 2015, než se odstěhovala, se viděli skoro každý den. Žalobce bydlel s dcerou asi rok v B., a to společně ještě s babičkou. Babička s dcerou chodí za žalobcem jednou až dvakrát měsíčně pro výživné, a když potřebuje nějaké oblečení a žalobce ho má v obchodě, tak ho dostane od něj jako dárek. Naposled ji viděl na Mikuláše 5. 12. 2015, koupil jí dárek, tak si pro něj s babičkou přijela, v obchodě se zdrželi asi hodinu, dal jí ještě sušenky. Nyní žalobce jen diskutuje s babičkou, jak chce, aby byla vychovaná. V září dcera začala chodit do školy, žalobce jí koupil obuv a oblečení. S matkou dítěte žalobce není v kontaktu asi 2 roky, protože je znovu vdaná a bydlí jinde. Než se podruhé vdala, tak chodila i s dcerou k žalobci. Žalobce se po narození dcery přestěhoval za ní do M. B. Protože ale ona pořád chodila do hospody a pak domů opilá. Žalobce se s ní dohadoval, ona nechtěla změnit životní styl, nakonec se rozešli. Žalobce žádá o povolení k pobytu, aby se mohl lépe starat o svoji dceru. Pokud by žalobce získal povolení k pobytu, chtěl by získat Klaudii do své péče.

[10] Dne 18. 12. 2015 se žalobce seznámil s podklady pro vydání rozhodnutí a výslovně se k nim již nechtěl dále vyjádřit.

[11] **Rozhodnutím ze dne 13. 1. 2016 Ministerstvo vnitra ČR**, odbor azylové a migrační politiky, oddělení pobytového správního řízení Moravskoslezský kraj, pracoviště Ostrava, zamítlo žádost žalobce podle § 87k odst. 1 písm. g) zákona o pobytu cizinců, neboť v řízení nebyly potvrzeny důvody podle § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Ministerstvo vnitra odkázalo na § 15a odst. 1 a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a uvedlo, že žalobce je rozvedený, a proto jej nelze považovat za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobce je sice podle doloženého rodného listu otcem nezletilé dcery K. P., která je státní příslušnicí České republiky, nicméně s dítětem nežije ve společné domácnosti. Pojem „domácnost“ znamená, že ji tvoří fyzické osoby, které spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Rodinný příslušník občana EU by tak měl s občanem EU sdílet společné bydlení v témže bytě a soužití uvedených osob musí mít trvalý charakter. Návštěvy, jinou výpomoc či soudem uloženou povinnost placení výživného nelze tak považovat za společnou domácnost. Žalobce tak není rodinným příslušníkem nezletilé K. P. ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Žalobci je necelých 56 let a je tedy vyloučeno, aby byl rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a odst. 1 písm. c), není také nezaopatřený ve smyslu § 15a odst. 2, není vyživovaným občanem EU. Ministerstvo vnitra dále posuzovalo, zda žalobce splňuje podmínky týkající se rodinného příslušníka občana EU podle § 15a odst. 3 a 4 zákona o pobytu cizinců. V tom případě by musel žalobce hodnověrně doložit, že je jiným příbuzným občana EU a musí současně splnit jednu ze tří podmínek § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Žalobce je otcem své dcery, tedy přímým příbuzným podle § 15a odst. 1; § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců na něj vůbec nedopadá a nelze jej pokládat za rodinného příslušníka své dcery ani ve smyslu tohoto ustanovení. Žalobce nesplnil ani podmínku § 15a odst. 3 písm. b) zákona o pobytu

cizinců, protože by musel splnit současně podmínku společné domácnosti s občanem EU a trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému. Za rodinný vztah je třeba považovat i vztah mezi občanem EU a přímým příbuzným jeho manžela. Vztah žalobce k nezletilé je vztahem rodinným, a tak mezi nimi nemůže současně existovat jiný obdobný vztah.

[12] V řízení o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu podle § 87h odst. 1 zákona o pobytu cizinců je nezbytnou podmínkou prokázání skutečnosti, že žadatel je rodinným příslušníkem občana EU podle § 15a odst. 1 nebo 3 zákona o pobytu cizinců. Podmínka, že žadatel je rodinným příslušníkem občana EU, musí být splněna v době vydání rozhodnutí o žádosti a nikoliv kdykoliv v minulosti před podáním žádosti. Podle § 87k odst. 1 písm. g) zákona o pobytu cizinců ministerstvo žádost o povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže v řízení nejsou potvrzeny důvody podle § 87g nebo 87h zákona o pobytu cizinců. Podle § 51 odst. 3 správního řádu je-li v souladu s § 3 správního řádu zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, správní orgán upustí od provádění dalšího dokazování a žádost zamítne. Žadatel měl možnost se dne 18. 12. 2015 vyjádřit k podkladům rozhodnutí, což neučinil a toto stvrdil v protokolu o seznámení s podklady pro rozhodnutí svým podpisem.

[13] V odvolání žalobce namítal totéž co v žalobě.

[14] Žalovaná se v napadeném rozhodnutí ztotožnila se závěrem Ministerstva vnitra, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro vydání povolení k trvalému pobytu rodinného příslušníka občana EU podle § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, protože jej nelze považovat za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Zákon o pobytu cizinců postavení rodinného příslušníka občana EU nepřiznává všem osobám, které mají nějaký vztah s občanem EU, ale pouze těm, které jsou uvedeny v § 15a zákona o pobytu cizinců. Ze spisového materiálu bylo zřejmé, že žalobce nežije se svou dcerou ve společné domácnosti, což žalobce potvrdil při výsledku dne 18. 12. 2015 a v odvolání to nepopíral. Proto jej nelze považovat za rodinného příslušníka občana EU podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců s ohledem na svůj rodinný poměr s dcerou. Žalobce nelze považovat za rodinného příslušníka občana EU ani s ohledem na jeho zdravotní stav. Žalobce netvrdil ani nedoložil, že by v souvislosti s tím splňoval některé z ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců. Pokud se žalobce při výsledku vyjadřoval k obtížné finanční situaci, vždy to bylo v souvislosti s jeho pobytovým oprávněním. Žalovaná v podrobnostech odkázala na odůvodnění rozhodnutí Ministerstva vnitra, které přezkoumatelným způsobem zdůvodnilo, proč žalobce nesplňuje žádné z ustanovení § 15a zákona o pobytu cizinců, a to ani s ohledem na svůj věk, otcovství nebo zdravotní stav. K námitkám žalobce žalovaná uvedla, že žalobce nespecifikoval, v čem konkrétně mělo Ministerstvo vnitra pochybit, v čem spočívá nesprávné posouzení věci nebo vnitřní rozpornost napadeného rozhodnutí. Žalovaná žádné pochybení v tomto smyslu neshledala. Pokud žalobce považoval skutkový stav za zjištěný v nedostatečném rozsahu, bylo na něm, aby v řízení o žádosti sám navrhl doplnění dokazování. To však žalobce neučinil. K obecně koncipovaným námitkám, které nemají žádnou

konkrétní vazbu k projednávanému případu a jsou náhodným výčtem ze základních zásad činnosti správních orgánů a náležitostí odůvodnění rozhodnutí, se žalovaná nemohla blíže vyjádřit. Žalovaná neshledala žádné namítané pochybení s ohledem na § 2 odst. 3 nebo odst. 4 správního řádu. Není zřejmé, jaké právo, které žalobce nabyl v dobré víře, nebylo napadeným rozhodnutím šetřeno. Nebyla porušena ani zásada legitimního očekávání, správní orgány postupují v obdobných věcech obdobně, pokud cizinec neprokáže, že je rodinným příslušníkem občana EU. Žalovaná neshledala ani žádné pochybení v souvislosti s § 68 odst. 3 správního řádu. Jako nedůvodnou shledala žalovaná námitku ohledně posouzení přiměřenosti napadeného rozhodnutí do života žalobce. Ministerstvo vnitra v odůvodnění napadeného rozhodnutí neuvádělo v tomto smyslu žádné nepodložené úvahy či spekulace, jak namítal žalobce, respektive jeho právní zástupce. Žalovaná uvedla, že správní orgány postupují podle zákona a v jeho mezích. Při rozhodování podle § 87k zákona o pobytu cizinců zákon neukládá, respektive ani neumožňuje správnímu orgánu zohledňovat případnou nepřiměřenost zásahu rozhodnutí do soukromého nebo rodinného života cizince, na rozdíl například od rozhodování podle § 75 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Ministerstvo vnitra proto nepochybovalo, když se přiměřeností napadeného rozhodnutí z hlediska zásahu do života žalobce ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců nezabývalo. Napadené rozhodnutí je přiměřené ve smyslu správního řádu, není ve veřejném zájmu, aby povolení k trvalému pobytu bylo vydáváno cizincům, kteří nesplňují zákonné podmínky.

[15] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[16] Podle části druhé, čl. IV bod 1 zákona č. 314/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, ve znění zákona č. 191/2016 Sb., *řízení podle zákona č. 326/1999 Sb., zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne neskončené, se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.*

[17] Žalobce podal předmětnou žádost dne 15. 6. 2015. Zákon č. 314/2015 Sb. je účinný ode dne 18. 12. 2015, k tomu dni řízení nebylo dokončeno (žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 14. 4. 2016). Na věc se proto aplikuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17. 12. 2015.

[18] Žalobce na žádosti o povolení k trvalému pobytu uvedl, že ji podává z důvodu „*sloučení s dcerou*“. Tato skutečnost odpovídá § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, jak správně určily správní orgány.

[19] Podle § 87k odst. 1 písm. g) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo žádost o povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže v řízení nejsou potvrzeny důvody podle § 87g nebo 87h.*

[20] Podle § 87h odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *ministerstvo vydá rodinnému příslušníkovi občana Evropské unie na jeho žádost povolení k trvalému pobytu po 2 letech jeho nepřetržitého přechodného pobytu na území, pokud je nejméně 1 rok rodinným příslušníkem státního občana České republiky, který je na území přihlášen k trvalému pobytu, nebo rodinným příslušníkem občana jiného členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno povolení k trvalému pobytu na území.*

[21] Podle § 15a odst. 1 zákona o pobytu cizinců **rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho**

a) manžel,

b) rodič, jde-li o občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti,

c) dítě mladší 21 let nebo takové dítě manžela občana Evropské unie a

d) nezaopatřený přímý příbuzný ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takový příbuzný manžela občana Evropské unie.

[22] Spornou otázkou v posuzovaném případě bylo, zda žalobce splnil podmínku podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, a to že je rodičem občana Evropské unie mladšího 21 let, kterého vyživuje a se kterým žije ve společné domácnosti. V této otázce nebylo sporné naplnění podmínky otcovství žalobce, občanství dcery žalobce ani to, že dceru žalobce vyživuje. Sporná byla otázka soužití ve společné domácnosti.

[23] Správní orgány k prokázání skutkového stavu v této otázce provedly důkazy rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 22.5. 2013, č. j. 38 Nc 601/2013 – 51, pobytovou kontrolou a výsledkem žalobce. Z citovaného rozsudku správní orgány zjistily, že žalobce se s dcerou nestýká a nemá vytvořeny podmínky pro převzetí dítěte do výchovy. Z pobytové kontroly bylo zjištěno, že žalobce s dcerou nebydlí. Ani výslech žalobce nebyl v rozporu s těmito zjištěními, žalobce sám netvrdil, že s dcerou bydlí a vysvětlil okolnosti této situace, jak je popsáno podrobněji výše. Protože všechny tyto tři důkazní prostředky poskytly shodné zjištění, byl skutkový stav zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu, tj. dostatečně tak, aby o něm nevznikaly důvodné pochybnosti. Všechny tři důkazy byly v souladu a žádná pochybnost v otázce soužití ve společné domácnosti nevznikla. Soud dává správním orgánům zapravdu v tom, že občasná setkání, návštěvy apod. nejsou trvalým společným soužitím. Žalobce tak nesplnil jednu ze zákonných podmínek pro povolení trvalého pobytu. Ministerstvu vnitra tak nezbylo než žádost žalobce zamítnout. S tímto postupem se ztotožnila žalovaná a ztotožňuje se s ním i soud - v jejich postupu neshledal soud žádné pochybení.

[24] Pojem „společná domácnost“ sice není zákonem o pobytu cizinců definován, ale z judikatury správních soudů vyplývá, že tímto pojmem je třeba

rozumět domácnost tvořenou fyzickými osobami, které spolu trvale žijí a společně hradí náklady na úhradu svých potřeb. Shodně byl vymezen pojem „domácnost“ v § 115 starého občanského zákoníku (zákon č. 40/1964 Sb.) a neexistuje důvod, proč vykládat pojem „společná domácnost“ obsažený v zákoně o pobytu cizinců odlišně. K tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2010, č. j. 9 As 6/2010 - 73, publ. pod č. 2257/2011 Sb. NSS, z něhož vyplývá, že *„Vypomáhání matce s péčí o nezletilé dítě samo o sobě, bez naplnění dalších atributů (trvalost soužití s ostatními členy domácnosti, společné uhrazování nákladů na své potřeby) nelze považovat za vedení společné domácnosti (§ 115 občanského zákoníku).“* Výklad pojmu „společná domácnost“ zůstal stejný i po nabytí účinností nového občanského zákoníku (zákon č. 89/2012 Sb.). V novém občanském zákoníku pojem „společná domácnost“ nahradil pojem „rodinná domácnost“, který sice není definován, ale obsah pojmu zůstal shodný.

[25] V posuzovaném případě jde o řízení na žádost, a proto na cizinci spočívá břemeno tvrzení a břemeno důkazní, aby prokázal ve smyslu § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců žití ve společné domácnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2011, č. j. 1 As 109/2010 - 76), přičemž je nutné prokázat faktický stav, nikoli vycházet pouze ze stavu formálního. Pojem „domácnost“ obsažený ve směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS může být vykládán pohledem českého práva (§ 115 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník), přičemž mezi znaky společné domácnosti nepatřil ani stejný hlášený pobyt členů domácnosti, ani nutnost, aby všichni členové společné domácnosti přispívali na její náklady finančně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2014, č. j. 9 Azs 49/2014 - 27).

[26] V projednávané věci se soud ztotožnil se skutkovými zjištěními a závěry a návaznými právními argumenty a závěry správních orgánů obou stupňů. Své úvahy o nesplnění podmínek pro povolení trvalého pobytu žalobce správní orgány řádně popsaly a soud shledal, že jejich rozhodnutí jsou zcela přezkoumatelná, srozumitelná a obsahují dostatek důvodů pro rozhodnutí. Žalovaná se vypořádala se všemi odvolacími námitkami žalobce. Odůvodnění napadených rozhodnutí obsahuje v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Žalobce se do protokolu vyjádřil, uvedl vše, co chtěl k věci uvést a po seznámení s podklady rozhodnutí již k věci nechtěl vyjádřit, což stvrdil svým podpisem. Opaku nic nenasvědčuje, v odvolání pak žalobce své vyjádření k věci opět rozvedl a žalovaná se přesvědčivě vypořádala se všemi odvolacími námitkami.

[27] Pro úplnost soud doplňuje, že podle § 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, je-li v souladu

s požadavky § 3 zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. V posuzované věci touto skutečností byla neexistence společné domácnosti.

[28] Žalobce v průběhu správního řízení dokládal do spisu lékařskou zprávu o svém zdravotním stavu. Žalobce však v žádosti vymezil předmět řízení jako trvalý pobyt z důvodu soužití s dcerou. Proto mohl správní orgán posuzovat lékařskou zprávu pouze v souvislosti s tímto důvodem, šlo totiž o řízení na žádost. V tomto směru však lékařská zpráva neprokázala souvislost se soužitím a péčí o dceru a proto nebyl důvod se touto zprávou více zabývat.

[29] Správní orgány se nad rámec podané žádosti zabývaly i splněním podmínek dalších důvodů povolení trvalého pobytu.

[30] Soud se ztotožnil i s úvahou správních orgánů, že žalobce nemá ke své dceři jiný vztah než jako její otec, tj. vztah ve smyslu § 15a odst. 2 a odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

[31] Podle § 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *za nezaopatřenou osobu podle odstavce 1 písm. d) se považuje občanem Evropské unie nebo jeho manželem vyživovaný cizinec, který*

a) se nejdéle do 26 let věku soustavně připravuje na budoucí povolání,

b) se nemůže soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo

c) z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

[32] Podle § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců *ustanovení tohoto zákona, týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie, se obdobně použijí i na cizince, který hodnověrným způsobem doloží, že*

a) je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud

1. ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen trvalý či dlouhodobý pobyt, žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti,

2. je občanem Evropské unie vyživovaný, nebo

3. se o sebe z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nedokáže sám postarat bez osobní péče občana Evropské unie, anebo

b) má s občanem Evropské unie trvalý vztah obdobný vztahu rodinnému a žije s ním ve společné domácnosti.

[33] Podle § 15a odst. 4 zákona o pobytu cizinců *ustanovení tohoto zákona týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie se použijí i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky.*

[34] Na žalobce se může vztahovat pouze § 15a odst. 2 písm. c) a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců, protože žalobci je 56 let, sedmiletá dcera jej nemůže v daném případě vyživovat a nežije s ním ve společné domácnosti. Podle výpovědi žalobce ani jeho zdravotní stav není takový, aby odpovídal § 15a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, v tomto směru žalobce ani netvrdil, že by z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nebyl schopen vykonávat výdělečnou činnost, příp. se o sebe postarat. Naopak, ve své výpovědi uvedl, že bývá u družky v obchodě, že pomáhá kamarádům a příjmy nejsou pravidelné a jisté. Dluh nemocnici ve výši 81.000 Kč (vznikl z důvodu ošetření po mozkové příhodě) splatil, musel si na to půjčit od kamaráda. Po mozkové příhodě ho bolí levá ruka, když ji zdvihá, a má špatnou paměť. Žádné jiné doklady, kromě lékařské zprávy ze dne 6. 10. 2014, žalobce ke svému stavu nedoložil (např. další lékařské zprávy, posudek o zdravotním stavu, žádost o invalidní důchod nebo příspěvek na péči apod.). Ve správním řízení se dostalo žalobci všech potřebných poučení a u jednání byl přítomen tlumočník (jednání se kvůli přítomnosti tlumočníka posunulo na jiné datum). Ode dne 20. 1. 2016 byl žalobce zastoupen advokátem.

[35] Nedůvodná je námitka, že správní orgány nedbaly, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem daného případu a že nešetřily oprávněné zájmy žalobce. Soud připomíná, že orgány veřejné moci mohou v souladu s čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky (*státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon*). V daném případě neměly možnost správního uvážení či prominutí některé z podmínek a nemohly přijmout jiné rozhodnutí. Žalobce nesplnil podmínku společného soužití s dcerou a tato skutečnost byla ve správním řízení postavena najisto.

[36] K námitce vadného posouzení přiměřenosti rozhodnutí soud konstatuje, že zkoumání přiměřenosti dopadů rozhodnutí se v daném případě neprovádí podle § 87h, podle § 174a zákona o pobytu cizinců, ani podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.). Úmysl zákonodárce takový nebyl, zákon zkoumání přiměřenosti nestanoví, svědčí o tom zákonodárny proces (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 – 30, www.nssoud.cz).

[37] Závěrem soud shrnuje, že žalobce netvrdil ani neprokázal podmínku společného soužití s dcerou, což uvedl jako důvod v žádosti o povolení trvalého pobytu. Za daného stavu bylo Ministerstvo vnitra povinno žádost žalobce zamítnout. Důvodné nebyly ani ostatní konkrétní či obecné námitky žalobce. Rozhodnutí obou správních orgánů bylo přezkoumatelné. Správní orgány dodržely zásady činnosti správních orgánů a nedopustily se v řízení žádného namítaného pochybení.

[38] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení;

žalované pak v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

V Olomouci dne 4. 4. 2017

Za správnost vyhotovení:
Markéta Chrudinová

JUDr. Martina Radkova, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu